

Docentenhandleiding

Module Studeren - les 1

Inleiding

In deze module verken je samen met je leerlingen wat er komt kijken bij studeren. Van het kiezen en inschrijven voor een studie, tot het maken van een overzicht van je inkomsten en uitgaven. Hierbij worden klassikale onderdelen afgewisseld met online oefen-opdrachten die individueel of in tweetallen kunnen worden gemaakt.

In de eerste les is er aandacht voor het kiezen van een studie die bij je past, het op tijd inschrijven en het betalen van collegegeld. Daarnaast maken de leerlingen ook alvast een inschatting van de overige kosten die horen bij studeren. Zo krijgen ze een realistisch beeld van wat studeren kost. De tweede les staat in het teken van studiefinanciering. Wat is het? Wanneer krijg je het? En hoe vraag je het aan? Leerlingen onderzoeken op hoeveel studiefinanciering ze zelf recht hebben, en leren wanneer studiefinanciering een gift of een lening is.

In deze docentenhandleiding vind je alles wat je nodig hebt om de lessen te geven. De online digibordpresentaties ondersteunen je bij de lessen en leiden je er doorheen. Bij iedere slide van de digibordpresentatie vind je in deze docentenhandleiding een toelichting met daarin antwoorden op de quizvragen, extra informatie en mogelijke vragen die je aan de leerlingen kunt stellen.

Doelgroep

Bovenbouw havo/vwo-leerlingen

Duur

De module bestaat uit twee lessen van ieder ongeveer 45 minuten.

Vorbereiding

- Neem de docentenhandleiding en de online digibordpresentatie door en bekijk de online oefenopdrachten.
- Onderzoek welke lokale hulpplekken er binnen jullie school en gemeente zijn om jongeren te ondersteunen bij het regelen van hun digitale regelzaken.

Leerdoelen

Doe je digiding! werkt aan de onderstaande algemene leerdoelen:

- Vergroten van kennis van de (overheids)wereld
- Vergroten van digitale geletterdheid: informatievaardigheden en mediawijsheid
- Vergroten van financiële vaardigheden
- Vergroten van woordenschat

Leerdoelen les 1

- De leerling kan benoemen van welke hulp je gebruik kunt maken om een passende opleiding te kiezen.
- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.

Leerdoelen les 2

- De leerling kan in eigen woorden formuleren wat studiefinanciering is
- De leerling kan onderzoeken wanneer je studiefinanciering krijgt.
- De leerling kan benoemen wanneer studiefinanciering een gift of een lening is.
- De leerling kan uitleggen waar en hoe je studiefinanciering aanvraagt.
- De leerling kan onderzoeken waar je terecht kunt voor hulp bij je studiefinanciering.

Kennischeck

Iedere les kan worden afgesloten met een kant- en klare online kennischeck, aangeboden via Microsoft Forms. Je kunt de kennisquiz in je eigen account dupliceren om vervolgens zelf met je leerlingen te delen en de resultaten van de klas achteraf te bekijken.

Lesbeschrijving les 1

Klaarzetten

- [Digibord met digibordpresentatie les 1](#)
- [Online oefenopdrachten les 1](#)
- Computers voor de leerlingen
- Deze docentenhandleiding (geprint)
- [Kennischek les 1 \(Wat kost studeren?\)](#) (gedupliceerd in eigen account via Microsoft Forms)
- Post-its voor het onderdeel 'in gesprek'

Opbouw

- Introductie (klassikaal)
- Jij & je studie (klassikaal)
- Aan de slag! - online oefenopdrachten (individueel of in tweetallen)
- In gesprek (klassikaal)
- Afsluiting (klassikaal), met eventueel Kennischek les 1 (individueel)

Duur

+/- 45 minuten

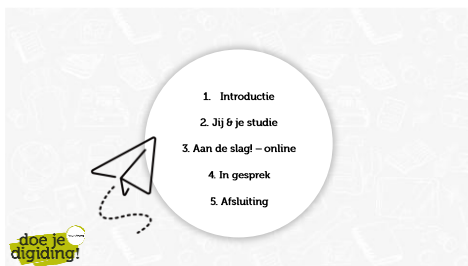
Leerdoelen

- De leerling kan benoemen van welke hulp je gebruik kunt maken om een passende opleiding te kiezen.
- De leerling kan uitleggen wanneer en hoe je je kunt inschrijven voor een studie.
- De leerling kan onderzoeken en inschatten met welke kosten je te maken krijgt als je gaat studeren.
- De leerling kan onderzoeken wat de hoogte van het collegegeld is en hoe je collegegeld betaalt.

De les in stappen

Open de [digibordpresentatie](#) en introduceer de les. Vertel dat jullie vandaag aan de slag gaan met de eerste les van de module Studeren: Wat kost studeren?

Vertel dat de les uit vijf delen bestaat.

Bekijk klassikaal de video 3FM Tussenuur over het studentenleven.

Introductie

Wat wil jij studeren?
Waar wil jij studeren?
Wil jij op kamers?
Hoe zou jou studenten-kamer eruit zien?
Hoe zie jij het studenten-leven voor je?

doe je digiding!

Splits de groep op in kleine groepen van maximaal vier leerlingen en laat ze aan de hand van de vragen in gesprek gaan over studeren. Bespreek het vervolgens plenair na.

Introductie

Wat ga je leren?

Hoe kies ik een opleiding die bij mij past?
Hoe schrijf ik me in voor een studie?
Wat kost studeren?
Hoe betaal ik collegegeld?

doe je digiding!

Vertel wat de leerlingen gaan leren in deze les.

Hoe kies ik een opleiding die bij mij past?
Hoe schrijf ik me in voor een studie?
Wat kost studeren?
Hoe betaal ik collegegeld?

Jij & je studie

Quiz

Wat weet jij van studeren?

doe je digiding!

Vertel dat jullie een korte quiz gaan doen die bestaat uit tien waar/niet waar-vragen. Hoe is het gesteld met de kennis van de leerlingen over studeren? Steek je hand op als je denkt dat het waar is en steek je hand niet op als je denkt dat het niet waar is

Vraag 1

Waar of niet waar?
Amsterdam is de grootste studentenstad van Nederland.

doe je digiding!

✓

Jij & je studie

Antwoord: waar

Vraag 2

Waar of niet waar?
60% van de Nederlandse studenten woont op kamers.

doe je digiding!

✗

Jij & je studie

44% van de Nederlandse studenten woont op kamers.

Antwoord: niet waar
Voor bijna de helft van de thuiswonende studenten is betaalbaarheid de belangrijkste reden om niet uit huis te gaan. Verder geeft 20 procent aan dat ze geen woonruimte kunnen vinden (bron: NOS).

Vraag 3

Waar of niet waar?
Om je in te schrijven voor een studie op een hogeschool of universiteit, moet je je uiterlijk 1 mei inschrijven via Studielink.

doe je digiding!

✓

Jij & je studie

Antwoord: waar

Vraag 4

Waar of niet waar? Als je studeert aan een hogeschool of universiteit betaal je je collegegeld aan DUO.

doe je digiding!

Jij & je studie

Als je studeert aan een hogeschool of universiteit betaal je je collegegeld aan de hogeschool of universiteit waar je studeert.

Antwoord: niet waar. Als je studeert aan een hogeschool of universiteit betaal je je collegegeld aan de hogeschool of universiteit waar je studeert. Als je studeert aan het MBO betaal je je lesgeld aan DUO.

Vraag 5

Waar of niet waar? Studenten onder de 18 jaar hoeven geen collegegeld te betalen.

doe je digiding!

Jij & je studie

Antwoord: niet waar. In Nederland geldt de betalingsplicht voor het collegegeld vanaf het moment dat je bent ingeschreven bij een hogeschool of universiteit, ongeacht je leeftijd. Als je 17 jaar bent en een mbo-opleiding volgt, hoef je geen lesgeld te betalen.

Vraag 6

Waar of niet waar? Als je een tweede studie wilt volgen nadat je al een bachelor- of masterdiploma hebt behaald, moet je meestal instellingscollegegeld betalen.

doe je digiding!

Jij & je studie

Antwoord: waar
Instellingscollegegeld is het collegegeldtarief dat Nederlandse hogescholen en universiteiten rekenen aan studenten die niet in aanmerking komen voor het wettelijk collegegeld. Dit tarief ligt vaak aanzienlijk hoger dan het wettelijk collegegeld.

Vraag 7

Waar of niet waar? 70 procent van de Nederlandse studenten heeft een bijbaan.

doe je digiding!

Jij & je studie

Antwoord: waar
In geen enkel ander Europees land werken zoveel studenten naast hun studie. (Bron: Volkskrant)

Vraag 8

Waar of niet waar? Studiefinanciering vraag je aan op de website van jouw school of universiteit.

doe je digiding!

Jij & je studie

Studiefinanciering vraag je aan op de website van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs).

Antwoord: niet waar
Studiefinanciering vraag je aan op de website van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs).

Vraag 9

Waar of niet waar? De gemiddelde huurprijs voor een studentenkamer is €475 per maand.

doe je digiding!

Jij & je studie

De gemiddelde huurprijs voor een studentenkamer is €551 per maand (bron: Kamernet).

Antwoord: niet waar.
De gemiddelde huurprijs voor een studentenkamer is €551 per maand. Amsterdam blijft de duurste stad, met een gemiddelde prijs voor een kamer op Kamernet van €961. (bron: Kamernet).

Vraag 10

Waar of niet waar?
Als je op jezelf woont krijg je een hogere basisbeurs dan als je nog thuis woont.

Jij & Je studie

doe je digiding!

Antwoord: waar.

Aan de slag!

Ga naar:
havovwo.doejedigiding.nl/studeren-les1

doe je digiding!

Vertel de leerlingen dat ze in het volgende onderdeel aan de slag gaan met online oefenopdrachten. Vraag de leerlingen om naar havovwo.doejedigiding.nl/studeren-les1 te gaan. Ze hoeven niet in te loggen. Leerlingen gaan individueel of in tweetallen aan de slag met de online opdrachten. Loop tijdens dit onderdeel door de klas om eventuele vragen te beantwoorden.

Aan de slag!

Welke studie spreekt je het meeste aan?

Welke hulp is voor jou belangrijk bij je studiekeuze?

Hoe hoog is dit studiejaar het collegegeld? En aan wie betaal je het?

Ben jij een genier, budgetbewaker of balanszoeker?

Wat zijn jouw geschatte uitgaven per maand als student?

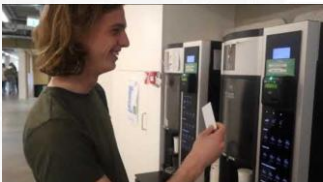
doe je digiding!

Blik samen met de leerlingen terug op de online oefenopdrachten. Bespreek enkele vragen uit de online opdrachten. Bijvoorbeeld:
Welke studie spreekt je het meeste aan?
Welke hulp is voor jou belangrijk bij je studiekeuze?
Hoe hoog is dit studiejaar het collegegeld? En aan wie betaal je het? Wat zijn jouw geschatte uitgaven per maand als student? Ben jij een genier, budgetbewaker of balanszoeker?

In gesprek
De video start bij 0:54 minuten

doe je digiding!

Bekijk de video van Lisa Geluk waarin ze een inkijkje geeft in de portemonnee van een student.

In gesprek

Wat vind jij?

"Een beetje geldstress is goed voor studenten"

doe je digiding!

Verdeel het lokaal in twee delen: voor en tegen. Vraag de leerlingen om antwoord te geven op de stelling door aan de ene of andere kant van het lokaal te gaan staan. Vraag vervolgens aan enkele leerlingen waarom ze voor of tegen de stelling zijn.

In gesprek

Wat vind jij?

"Collegegeld moet worden afgeschaft"

doe je digiding!

Verdeel het lokaal in twee delen: voor en tegen. Vraag de leerlingen om antwoord te geven op de stelling door aan de ene of andere kant van het lokaal te gaan staan. Vraag vervolgens aan enkele leerlingen waarom ze voor of tegen de stelling zijn.

Geef iedereen een post-it en laat iedere leerling opschrijven wat hem/haar het leukst lijkt aan het studentenleven. Plak alle briefjes op een muur en laat de groep raden van wie welke post-it is.

Iedere les kan worden afgesloten met een kant- en klare online kennischek, aangeboden via Microsoft Forms. Je kunt de kennisquiz dupliceren om vervolgens zelf met je leerlingen te delen en de resultaten van de klas achteraf te bekijken.

[Ga naar kennischek les 1 \(Wat kost studeren?\)](#)

Bespreek kort wat jullie in deze les hebben geleerd:

Hoe kies ik een opleiding die bij mij past?
Hoe schrijf ik me in voor een studie?
Wat kost studeren?
Hoe betaal ik collegegeld?

Sluit de les af en vertel dat jullie in de volgende les aan de slag gaan met het onderwerp Studiefinanciering.

Tip

Ken je de **kletskaarten** van Digidingen-desk al? Hiermee ga je aan de hand van vragen, stellingen en dilemma's met elkaar in gesprek over de digitale overheid. Gebruik de kletskaarten in de (mentor)les of geef ze mee aan ouders tijdens een ouderbijeenkomst.

Vraag de kletskaarten gratis aan via digidingen-desk.nl/kletskaarten

